

Lipiec 2009

Program Szczepień Ochronnych Przeciwko Zapaleniu Opon Mózgowych Dla Klas 7

Czym jest meningokokowe zapalenie opon mózgowych?

Meningokokowe zapalenie opon mózgowych wywołuje bakteria meningokok (*Neisseria meningitidis*). Wiele zdrowych osób (około 10% ludności) jest nosicielami tej bakterii w jamie nosowo-gardłowej. W rzadkich przypadkach przy obniżonej odporności mechanizmu obronnego organizmu, bakteria ta potrafi wywołać poważną chorobę jak zapalenie opon mózgowych (zakażenie opon mózgowych) czy sepsę (zakażenie krwi). Istnieje wiele typów bakterii meningokokowych. Niemal wszystkie zakażenia wywołane są przez następujące pięć typów bakterii: A, B, C, Y oraz W-135.

Do meningokokowego zapalenia opon mózgowych dochodzi rzadko. W Toronto notuje się od około 10 do 20 przypadków rocznie; w 10% przypadków choroba kończy się zgonem. Na chorobę narażone są osoby w różnym wieku, aczkolwiek atakuje ona głównie młodzież oraz noworodki do 1 roku życia.

Jakie są objawy choroby meningokokowej?

Objawy pojawiają się nagle i dana osoba nagle czuje się bardzo źle. Wczesne objawy to gorączka, ostry ból głowy, nudności, wymioty, osłabienie; kolejne objawy to sztywność karku, wrażliwość na światło, zawroty głowy oraz czerwonawa wysypka.

Jak dochodzi do zarażenia?

Choroba przenoszona jest przez ślinę w bliskim kontakcie z twarzą osoby zarażonej, z reguły przez całowanie, dzielenie się jedzeniem, napojami, granie na tych samych instrumentach muzycznych, picie z tej samej butelki, palenie tego samego papierosa lub dzielenie się rzeczami, które osoba zarażona trzymała w ustach. Nie można się zarazić przebywając z osobą zarażoną w tej samej klasie lub w tym samym autobusie.

Kiedy pojawiają się objawy od momentu zarażenia?

Objawy z reguły pojawiają się od 2 do 10 dni od chwili gdy doszło do kontaktu z bakterią.

Jak przebiega leczenie?

Leczenie polega na podawaniu antybiotyków i fachowej opiece lekarskiej, aczkolwiek nawet przy właściwym leczeniu, choroba może mieć ciężki przebieg, prowadzić do poważnych komplikacji lub zgonu.

Kto najbardziej narażony jest na infekcję bakterią meningokokową?

Ryzyko infekcji występuje w każdej grupie wiekowej, ale szczególnie narażone są dzieci do 5 roku życia oraz młodzież. W grupie podwyższonego ryzyka znajdują się także osoby mające bliski kontakt z zakażonymi, osoby z usuniętą śledzioną oraz z osłabionym systemem odpornościowym.

Czy można uchronić się przed chorobą?

Tak. Należy unikać picia ze wspólnych szklanek, butelek z wodą, palenia tych samych papierosów, dzielenia się jedzeniem, korzystania z tych samych naczyń. Myć ustniki instrumentów muzycznych przed i po każdorazowym użyciu. W walce z różnymi typami bakterii meningokokowych stosuje się także szczepienia ochronne.

Fakty

Menactra[®] chroni przed 4 typami bakterii, mianowicie przed typem A, C, Y oraz W-135 natomiast Meningitec[®], Menjugate[®], NeisVac-C[®] - stosuje się przy bakterii typu C.

Kto może otrzymać szczepionkę Menactra[®] bezpłatnie?

Wszyscy uczniowie klas 7 w Ontario, którzy nie byli jeszcze zaszczepieni szczepionką Menactra[®] mogą otrzymać ją bezpłatnie w klinice szkolnej. Szczepionka ta nie jest dostępna bezpłatnie u lekarza rodzinnego.

Jakie są ewentualne reakcje poszczepienne na Menactra[®]?

Badania laboratoryjne wykazały, że wszystkie składniki szczepionki nie są szkodliwe. Najczęstszą reakcją jest ból, zaczerwienienie oraz obrzęk w miejscu ukłucia. Objawy te mogą się utrzymywać przez kilka dni. Inne objawy to ból głowy, zmęczenie, drażliwość lub ospałość. Poważniejsze reakcje typu Syndrom Guillain-Barré (GBS), odnotowuje się po szczepionce Menactra[®] bardzo rzadko. GBS to rzadka choroba neurologiczna mogąca prowadzić do paraliżu mięśni. Badania nie potwierdziły większego ryzyka zachorowań na GBS u osób przyjmujących szczepionkę Menactra[®].

Kto nie powinien szczepić się szczepionką Menactra[®]?

Szczepionki Menactra[®] nie powinno podawać się uczniom, którzy już byli nią szczepieni jak i tym, u których odnotowano ostrą reakcję poszczepienną lub uczuleniową na szczepionki przeciwko meningokokom i ich składniki oraz osobom cierpiącym na syndrom Guillain-Barré.

Osoby zaszczepione szczepionką Menomune[®] powinny odczekać co najmniej 6 miesięcy przed zaszczepieniem się Menactra[®]. Osoby szczepione szczepionką koniugowaną łącznie ze szczepionką przeciwko infekcji typu C, powinny odczekać co najmniej 1 miesiąc przed szczepieniem się szczepionką Menactra[®].

Gdzie można zaszczepić się szczepionką Menactra[®]?

Wydział Zdrowia (Toronto Public Health - TPH) będzie szczepić szczepionką Menactra[®] dzieci klas 7 bezpłatnie w klinikach szkolnych od września br. Menactra[®] zastąpi szczepionkę przeciwko meningokokom typu C podawaną w poprzednich latach. Nie będzie ona więcej stosowana w klinikach szkolnych, ale będzie dalej dostępna w klinikach dzielnicowych TPH oraz u lekarza dla kwalifikujących się osób.

Przed podaniem szczepionki pielęgniarka Wydziału Zdrowia m. Toronto zada dziecku kilka pytań, łącznie z pytaniami na temat stanu zdrowia w danym dniu, ogólnego stanu zdrowia, alergicznych reakcji na szczepionki lub leków, przyjmowane przez dziecko leki oraz problemy związane z przyjmowaniem szczepionek w przeszłości oraz wcześniejsze szczepienia przeciwko meningokokom.

Dziecko powinno w dniu szczepienia nosić koszulkę z krótkimi rękawami dla ułatwienia szczepienia, a przed udaniem się do kliniki zjeść pożywne śniadanie lub lunch.

Gdzie mogę uzyskać dodatkowe informacje?

Dodatkowe informacje oraz godziny przyjęć w klinice można znaleźć pod adresem www.toronto.ca/health lub dzwonić na Infolinię Szczepień Ochronnych (Immunization Information Line) pod numerem 416-392-1250.